

โครงการ เสนอจัดตั้งศูนย์วิทยบริการการเรียนการสอนภาษาไทย

ในวิทยาลัยครู เทพสตรี

นางสาวมานิตา ศรีสาคร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชามัธยมศึกษา
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2525

ISBN 974-561-576-5

008113

1 17024146

A PROPOSED PROJECT FOR THAI TEACHING-LEARNING
RESOURCE CENTER IN TEPSATRI TEACHERS COLLEGE

Miss Manita Srisakorn

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education

Department of Secondary Education

Graduate School

Chulalongkorn University

1982

หัวข้อวิทยานิพนธ์ โครงการ เสนอ จัดตั้ง ศูนย์วิทยบริการ การเรียนการสอนภาษาไทย
 ในวิทยาลัยครู เทศตร

ชื่อนิสิต นางสาวมาเนตา ศรีสาคร

อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร. สุจริต เพียรชอบ

ภาควิชา มัธยมศึกษา

ปีการศึกษา 2525

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความต้องการของอาจารย์ในวิทยาลัยครู อาจารย์ในโรงเรียนมัธยมศึกษา และนักศึกษาฝึกสอน ในเรื่องการใช้สื่อการสอนในการสอนภาษาไทย อุปสรรค และปัญหาที่พบ
2. เพื่อ เสนอโครงการจัดตั้งศูนย์วิทยบริการ การเรียนการสอนภาษาไทย ในวิทยาลัยครู เทศตร

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถาม 1 ชุด เพื่อนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างประชากรที่เป็นอาจารย์ภาษาไทยในวิทยาลัยครู เทศตร 16 คน อาจารย์ภาษาไทยในโรงเรียนมัธยมศึกษา 107 คน และนักศึกษาฝึกสอนวิชาภาษาไทย 50 คน แล้วนำแบบสอบถามมาวิเคราะห์ข้อมูล โดยหาค่าร้อยละ มีขัณม เลขคณิต แล้วนำข้อมูล เสนอในรูปตารางและความเรียง

ผลการวิจัย

อาจารย์ภาษาไทย วิทยาลัยครูเทพสตรี และโรงเรียนมัธยมศึกษา ตลอดจน นักศึกษาฝึกสอนส่วนใหญ่มีและใช้สื่อการสอนประเภทสิ่งตีพิมพ์คือ หนังสือหลักสูตร แผน- การสอน นิตยสาร วารสาร หนังสือพิมพ์ และคู่มือครู ส่วนวัสดุที่ทุกกลุ่มใช้ตรงกันคือ กระดานดำและรูปภาพ สื่อการสอนประเภทอุปกรณ์คือ เครื่องพิมพ์ดีด เครื่องอัดสำเนา เครื่องถ่ายสำเนา เครื่องบันทึกเสียงแบบตลับ และสื่อการสอนประเภทวิธีการและกิจกรรม ที่ทุกกลุ่มใช้ตรงกันคือ การอภิปราย การโต้วาที การสาธิต เกมและเพลง

ในเรื่องความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำคัญและความต้องการใช้สื่อการสอนแต่ละ ประเภทนั้น มีความสอดคล้องกับสภาพการณ์การมีและการใช้สื่อการสอน สื่อการสอนประเภท สิ่งตีพิมพ์ที่ทุกกลุ่มเห็นความสำคัญและมีความต้องการใช้มากที่สุดคือ หนังสือหลักสูตร ส่วน สื่อการสอนประเภทอื่น ๆ นั้นเห็นความสำคัญในระดับมากและมีความต้องการใช้อยู่ในระดับ มากเป็นส่วนใหญ่

ปัญหาการใช้สื่อการสอนนั้นประชากรทั้งสามกลุ่มประสบปัญหาในเรื่องการขาดงบประมาณการจัดซื้อ ขาดความรู้ความชำนาญในการผลิต สื่อการสอนมีจำนวนจำกัด โรงเรียนไม่พร้อมที่จะให้ใช้สื่อการสอน และขาดเจ้าหน้าที่ช่วยบริการการใช้สื่อการสอน

ในด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดตั้งศูนย์วิทยบริการการเรียนการสอนภาษาไทย ในวิทยาลัยครูเทพสตรีนั้น อาจารย์ภาษาไทยและนักศึกษาฝึกสอนทุกคนมีความเห็นสอดคล้อง กันว่าควรดำเนินการจัดตั้ง และบริการที่ต้องการได้จากศูนย์มากที่สุดคือ บริการให้ยืม สื่อการสอนวิชาภาษาไทย การจัดทำรายชื่อสื่อการสอนต่าง ๆ ให้เป็นระบบ ตลอดจน การจัดรวบรวม เทปบันทึกเสียงเกี่ยวกับวิชาภาษาไทย

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสังกัดของศูนย์วิทยบริการการเรียนการสอนภาษาไทยนั้น ส่วนใหญ่เห็นว่าควรมีฐานะ เป็นแผนกหนึ่งของศูนย์บริการการสอนและ เทคโนโลยีทางการศึกษา ซึ่งวิทยาลัยครูเทพสตรีมีอยู่แล้ว เพราะคำนึงถึงความพร้อมด้านบุคคล อุปกรณ์ และสถานที่ ซึ่งศูนย์ดังกล่าวมีพร้อมอยู่แล้ว และจะสามารถอำนวยความสะดวกในการดำเนินงานศูนย์ วิทยบริการการเรียนการสอนภาษาไทยได้เป็นอย่างดี

Thesis Title A Proposed Project for Thai Teaching-Learning
Resource Center in Tepsatri Teachers College
Name Miss Manita Srisakorn
Thesis Advisor Associate Professor Sucharit Pienchob, Ed.D
Department Secondary Education
Academic Year 1982

ABSTRACT

The purposes of the study were :

1. To study the needs of teachers colleges instructors, secondary school teachers, and student teachers for instructional media in teaching Thai language, also obstacles and problems confronted.
2. To propose the project for establishing Thai Teaching-Learning Resource Center in Tepsatri Teachers College.

Method :

A questionnaire was constructed and administered to 16 Thai language instructors, 107 secondary school teachers and 50 Thai major student teachers. The returned data were analyzed by using percentage and arithmetic means, then tabulated and explained descriptively

Conclusion :

Most of the Thai language teachers both at Tepsatri Teachers College and at secondary schools, as well as Thai major student teachers had printing medias such as curriculum books, lesson plans, magazines, periodicals, newspapers, and teacher manuals, and used them too. The materials which all groups used most were chalkboards and pictures. Teaching aids in the form of tools mostly used were typewriters, mimeographs, photostats and cassette recorders. Method and activities used by all groups were discussion, debate, demonstration, games and songs.

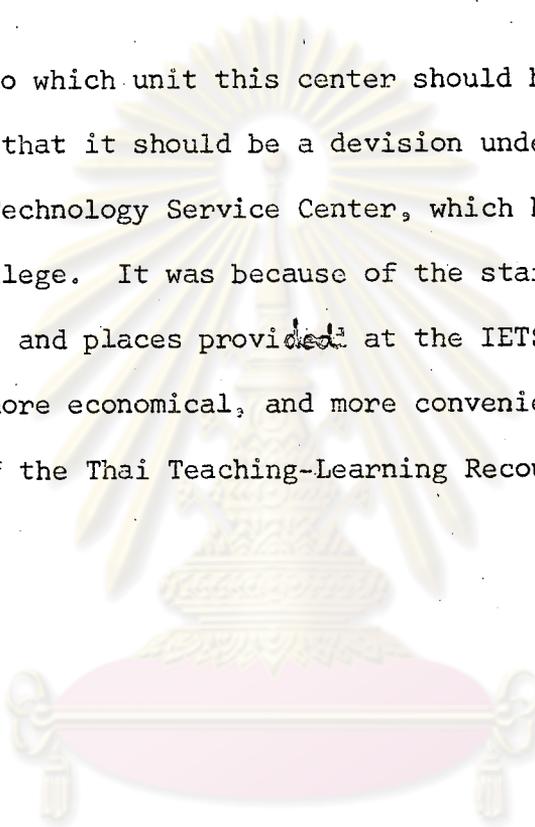
Concerning the importance and the need for each kind of the instructional media, there was a general agreement in respect of having and making use of them that the printing materials most needed were curriculum. The other media were considered very important and were needed at the high level.

Concerning the problems the three groups faced the problem of lack of badget, lack of knowledge and skills to use the media. Moreover, the number of media were so limited, the schools were not ready and lack of audio-visual personal.

Regarding the idea of establishing the Thai Teaching-Learning Resource Center at Tepsatri Teachers College, all teachers and student teachers agreed unanimously that it was very good idea and it should be carried on. The service most needed from the Center were services

on teaching aids, systematic arrangement of various sorts of the instructional media, and the collection of sound-recording tapes for teaching Thai language.

Regards to which unit this center should be attached, the majority thought that it should be a division under the Instructional and Educational Technology Service Center, which had already been set up at the college. It was because of the staff members' readiness, tools, and places provided at the IETSC. It would also be easier, more economical, and more convenient to carry on the activities of the Thai Teaching-Learning Resource Center.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความรู้จากรองศาสตราจารย์ ดร.สุจรีต เพียรชอบ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งให้คำแนะนำ ช่วยเหลือ ตรวจสอบ แก้ไขเนื้อหาสาระ อันทำให้การวิจัยครั้งนี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์สายใจ อินทธีมพรรย์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์พร้อมพรรณ อุคมสิน ซึ่งกรุณาให้คำปรึกษา แนะนำ ตรวจสอบแก้ไขวิทยานิพนธ์

ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์เสาวรัตน์ คาราวังษ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์จำรูญ กองพลพรหม ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิมลศิริ ร่วมสุข ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชวน เพชรแก้ว อาจารย์ประทีป เหมือนนิล อาจารย์สมบูรณ์ สงวนญาติ อาจารย์นวลจันทร์ โพทหา อาจารย์ ดร.สุวิมล รัชราภัย อาจารย์วิรัช วัลวุฒิ อาจารย์อร่าม แสงสว่างโชติ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ปรัชญา ใจสะอาด ซึ่งกรุณาตรวจสอบแก้ไข เสนอแนะ แนวทางการสร้างแบบสอบถาม และการเขียนโครงการ เสนอจัดตั้งศูนย์วิทยบริการการเรียนการสอนภาษาไทยในวิทยาลัยครูเทพสตรี

ในการจัดทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ ได้รับทุน "ส่งเสริมบัณฑิตทางการสอนภาษาไทย" จำนวน 2,000 บาท จาก ศาสตราจารย์ฐานะประณีต นาคทรพรพ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบคุณอาจารย์ภาษาไทย ในวิทยาลัยครูเทพสตรีและโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดลพบุรี ตลอดจนนักศึกษาฝึกสอนวิชา เอกภาษาไทยที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม.

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
กิตติกรรมประกาศ	ฌ
รายการตารางประกอบ	ฉ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ในการวิจัย	6
ขอบเขตการวิจัย	6
ข้อตกลงเบื้องต้น	6
วิธีดำเนินการวิจัย	6
คำจำกัดความ	7
ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัย	8
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
เอกสารที่เกี่ยวข้อง	9
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	37
3 วิธีดำเนินการวิจัยและรวบรวมข้อมูล	56
วิธีดำเนินการวิจัย	56
ลักษณะกลุ่มตัวอย่างประชากร	57
ลักษณะแบบสอบถาม	57

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่	หน้า
การรวบรวมข้อมูล	58
การวิเคราะห์ข้อมูลและการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	58
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	60
5. สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	143
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	143
วิธีดำเนินการวิจัย	143
การวิเคราะห์ข้อมูล	144
สรุปผลการวิจัย	144
การอภิปรายผลการวิจัย	150
ข้อเสนอแนะ	155
โครงการเสนอจัดตั้งศูนย์วิทยบริการการเรียนการสอน ภาษาไทยในวิทยาลัยครูเทพสตรี	157
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป	169
บรรณานุกรม	170
ภาคผนวก	179
ประวัติผู้เขียน	209

รายการตารางประกอบ

ตารางที่		หน้า
1	สถานภาพของอาจารย์ภาษาไทย วิทยาลัยครูเทพสตรี	61
2	ความรู้และประสบการณ์ของอาจารย์ภาษาไทย วิทยาลัยครูเทพสตรี ด้านสื่อการสอนหรือเทคโนโลยีทางการศึกษาและศูนย์วิทยบริการ	63
3	สถานภาพของอาจารย์ภาษาไทย โรงเรียนมัธยมศึกษา	65
4	ความรู้และประสบการณ์ของอาจารย์ภาษาไทย โรงเรียนมัธยมศึกษา ด้านสื่อการสอนหรือเทคโนโลยีทางการศึกษาและศูนย์วิทยบริการ	67
5	สถานภาพของนักศึกษาฝึกสอน วิทยาลัยครูเทพสตรี	69
6	ความรู้และประสบการณ์ของนักศึกษาฝึกสอน วิทยาลัยครูเทพสตรี ด้านสื่อการสอนหรือเทคโนโลยีทางการศึกษาและศูนย์วิทยบริการ	70
7	สภาพการณ์การมีและการใช้สื่อการสอนประเภทสิ่งตีพิมพ์ ของอาจารย์ภาษาไทย วิทยาลัยครูเทพสตรี	72
8	สภาพการณ์การมีและการใช้สื่อการสอนประเภทวัสดุ ของอาจารย์ภาษาไทย วิทยาลัยครูเทพสตรี	73
9	สภาพการณ์การมีและการใช้สื่อการสอนประเภทอุปกรณ์ ของอาจารย์ภาษาไทย วิทยาลัยครูเทพสตรี	76
10	สภาพการณ์การมีและการใช้สื่อการสอนประเภทวิธีการและกิจกรรม ของอาจารย์ภาษาไทย วิทยาลัยครูเทพสตรี	79
11	สภาพการณ์การมีและการใช้สื่อการสอนประเภทสิ่งตีพิมพ์ ของอาจารย์ภาษาไทย โรงเรียนมัธยมศึกษา	80
12	สภาพการณ์การมีและการใช้สื่อการสอนประเภทวัสดุ ของอาจารย์ภาษาไทย โรงเรียนมัธยมศึกษา	81

ตารางที่

หน้า

13	สภาพการณ์การมีและการใช้สื่อการสอนประเภทอุปกรณ์ ของอาจารย์ภาษาไทย โรงเรียนมัธยมศึกษา 84	84
14	สภาพการณ์การมีและการใช้สื่อการสอนประเภทวิธีการและกิจกรรม ของอาจารย์ภาษาไทย โรงเรียนมัธยมศึกษา 87	87
15	สภาพการณ์การมีและการใช้สื่อการสอนประเภทสิ่งตีพิมพ์ ของนักศึกษาฝึกสอน 88	88
16	สภาพการณ์การมีและการใช้สื่อการสอนประเภทวัสดุของ นักศึกษาฝึกสอน 89	89
17	สภาพการณ์การมีและการใช้สื่อการสอนประเภทอุปกรณ์ของ นักศึกษาฝึกสอน 91	91
18	สภาพการณ์การมีและการใช้สื่อการสอนประเภทวิธีการและกิจกรรม ของนักศึกษาฝึกสอน 93	93
19	ความคิดเห็นของอาจารย์ภาษาไทย วิทยาลัยครูเทพสตรี ในด้าน ความสำคัญและความต้องการใช้สื่อการสอนประเภทสิ่งตีพิมพ์ 94	94
20	ความคิดเห็นของอาจารย์ภาษาไทย วิทยาลัยครูเทพสตรีในด้าน ความสำคัญและความต้องการใช้สื่อการสอนประเภทวัสดุ 95	95
21	ความคิดเห็นของอาจารย์ภาษาไทย วิทยาลัยครูเทพสตรีในด้าน ความสำคัญและความต้องการใช้สื่อการสอนประเภทอุปกรณ์ 98	98
22	ความคิดเห็นของอาจารย์ภาษาไทย วิทยาลัยครูเทพสตรีในด้าน ความสำคัญและความต้องการใช้สื่อการสอนประเภทวิธีการและกิจกรรม.. 100	100
23	ความคิดเห็นของอาจารย์ภาษาไทย โรงเรียนมัธยมศึกษา ในด้าน ความสำคัญและความต้องการใช้สื่อการสอนประเภทสิ่งตีพิมพ์ 101	101
24	ความคิดเห็นของอาจารย์ภาษาไทย โรงเรียนมัธยมศึกษาในด้าน ความสำคัญและความต้องการใช้สื่อการสอนประเภทวัสดุ 102	102

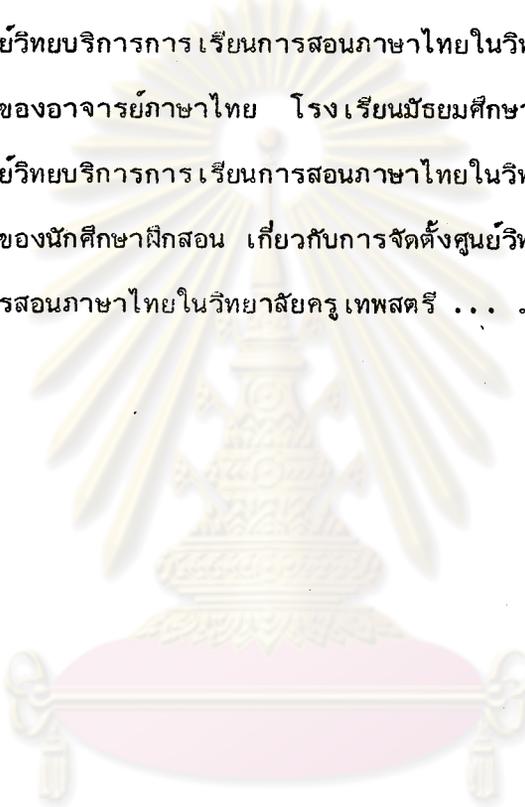
ตารางที่

หน้า

25	ความคิดเห็นของอาจารย์ภาษาไทย โรงเรียนมัธยมศึกษา ในด้าน ความสำคัญและความต้องการใช้สื่อการสอนประเภทอุปกรณ์	105
26	ความคิดเห็นของอาจารย์ภาษาไทย โรงเรียนมัธยมศึกษา ในด้าน ความสำคัญและความต้องการใช้สื่อการสอนประเภทวิธีการและกิจกรรม ...	107
27	ความคิดเห็นของนักศึกษาฝึกสอน ในด้านความสำคัญและความต้องการใช้ สื่อการสอนประเภทสิ่งตีพิมพ์	108
28	ความคิดเห็นของนักศึกษาฝึกสอน ในด้านความสำคัญและความต้องการใช้ สื่อการสอนประเภทวัสดุ	109
29	ความคิดเห็นของนักศึกษาฝึกสอน ในด้านความสำคัญและความต้องการใช้ สื่อการสอนประเภทอุปกรณ์	112
30	ความคิดเห็นของนักศึกษาฝึกสอน ในด้านความสำคัญและความต้องการใช้ สื่อการสอนประเภทวิธีการและกิจกรรม	114
31	ความคิดเห็นของอาจารย์ภาษาไทย วิทยาลัยครูเทพสตรี เกี่ยวกับ ปัญหาด้านการเตรียมและจัดหาสื่อการสอน... .. .	115
32	ความคิดเห็นของอาจารย์ภาษาไทย วิทยาลัยครูเทพสตรี เกี่ยวกับ ปัญหาด้านคุณภาพและปริมาณของสื่อการสอน	116
33	ความคิดเห็นของอาจารย์ภาษาไทย วิทยาลัยครูเทพสตรี เกี่ยวกับ ปัญหาด้านการเลือกและการใช้สื่อการสอน	117
34	ความคิดเห็นของอาจารย์ภาษาไทย วิทยาลัยครูเทพสตรี เกี่ยวกับ ปัญหาด้านการใช้บริการสื่อการสอน	118
35	ความคิดเห็นของอาจารย์ภาษาไทย โรงเรียนมัธยมศึกษา เกี่ยวกับ ปัญหาด้านการเตรียมและการจัดหาสื่อการสอน	119
36	ความคิดเห็นของอาจารย์ภาษาไทย โรงเรียนมัธยมศึกษา เกี่ยวกับ ปัญหาด้านคุณภาพและปริมาณของสื่อการสอน	120

ตารางที่	หน้า
37	ความคิดเห็นของอาจารย์ภาษาไทย โรงเรียนมัธยมศึกษา เกี่ยวกับ ปัญหาด้านการเลือกและการใช้สื่อการสอน 121
38	ความคิดเห็นของอาจารย์ภาษาไทย โรงเรียนมัธยมศึกษา เกี่ยวกับ ปัญหาด้านการบริการสื่อการสอน 122
39	ความคิดเห็นของนักศึกษาฝึกสอน เกี่ยวกับปัญหาด้านการเตรียมและ จัดหาสื่อการสอน 123
40	ความคิดเห็นของนักศึกษาฝึกสอน เกี่ยวกับปัญหาด้านคุณภาพและ ปริมาณของสื่อการสอน 124
41	ความคิดเห็นของนักศึกษาฝึกสอน เกี่ยวกับปัญหาด้านการเลือกและ การใช้สื่อการสอน 125
42	ความคิดเห็นของนักศึกษาฝึกสอน เกี่ยวกับปัญหาด้านการบริการ สื่อการสอน 126
43	ความคิดเห็นของอาจารย์ภาษาไทย วิทยาลัยครูเทพสตรี เกี่ยวกับ บริการที่ต้องการได้รับจากศูนย์วิทยบริการการเรียนการสอนภาษาไทย วิทยาลัยครูเทพสตรี 127
44	ความคิดเห็นของอาจารย์ภาษาไทย โรงเรียนมัธยมศึกษา เกี่ยวกับ บริการที่ต้องการได้รับจากศูนย์วิทยบริการการเรียนการสอนภาษาไทย ในวิทยาลัยครูเทพสตรี 129
45	ความคิดเห็นของนักศึกษาฝึกสอน เกี่ยวกับบริการที่ต้องการได้รับจาก ศูนย์วิทยบริการการเรียนการสอนภาษาไทยในวิทยาลัยครูเทพสตรี 131
46	ความเห็นของอาจารย์ภาษาไทย วิทยาลัยครูเทพสตรี เกี่ยวกับสังกัด หน่วยงานของศูนย์วิทยบริการการเรียนการสอนภาษาไทย 133
47	ความเห็นของอาจารย์ภาษาไทย โรงเรียนมัธยมศึกษา เกี่ยวกับสังกัด หน่วยงานของศูนย์วิทยบริการการเรียนการสอนภาษาไทย 134

48	ความเห็นของนักศึกษาฝึกสอน เกี่ยวกับสังกัดหน่วยงานของศูนย์วิทยบริการ การเรียนการสอนภาษาไทย	135
49	ความคิดเห็นของอาจารย์ภาษาไทย วิทยาลัยครูเทพสตรี เกี่ยวกับ การจัดตั้งศูนย์วิทยบริการการเรียนการสอนภาษาไทยในวิทยาลัยครูเทพสตรี.	136
50	ความคิดเห็นของอาจารย์ภาษาไทย โรงเรียนมัธยมศึกษาเกี่ยวกับ การจัดตั้งศูนย์วิทยบริการการเรียนการสอนภาษาไทยในวิทยาลัยครูเทพสตรี.	137
51	ความคิดเห็นของนักศึกษาฝึกสอน เกี่ยวกับการจัดตั้งศูนย์วิทยบริการ การเรียนการสอนภาษาไทยในวิทยาลัยครูเทพสตรี	138

ศูนย์วิทยพัทยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย